

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 74 S

(2010–2011)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Økonomiske og administrative konsekvenser av overføring av Rettsmedisinsk institutt fra Universitetet i Oslo til Nasjonalt folkehelseinstitutt

*Tilråding fra Kunnskapsdepartementet av 11. mars 2011,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

I denne proposisjonen foreslår Kunnskapsdepartementet økonomiske og administrative endringer som er nødvendige for å overføre Rettsmedisinsk institutt (RMI) fra Universitetet i Oslo (UiO) til Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI). Departementet går inn for at RMI overføres med det samme ressursmessige grunnlag som er lagt til grunn i budsjettet for 2011.

2 Om Rettsmedisinsk institutt og Nasjonalt folkehelseinstitutt

RMI er ansvarlig for å levere sakkyndige analyser, kliniske rettsmedisinske undersøkelser og likundersøkelser på oppdrag fra politi og påtalemyndighet, domstoler, NAV, sykehus og private oppdragsgivere. Det er inngått avtale mellom UiO og Kripos om RMIs ansvar for å levere DNA-analyser og rapporter i henhold til straffeprosessloven og påtaleinstruksens bestemmelser om DNA-registret. I tillegg møter enkelte av RMIs medarbeidere

for domstolene som rettsoppnevnte sakkyndige. RMIs oppdragsvirksomhet knyttet til analyser, rettsmedisinske undersøkelser og sakkyndige rapporter utgjør den klart største delen av RMIs virksomhet og omtales også som "oppdragsvirksomheten" eller "de sakkyndige tjenestene".

I tillegg til oppdragsvirksomheten er RMI engasjert i undervisning av medisinske studenter og forskning innenfor RMIs fagområder, samt kursvirksomhet og kunnskapsformidling for relevante målgrupper som for eksempel jurister, politi og helsepersonell.

RMI finansieres i all hovedsak med eksterne oppdragsinntekter, hvorav den årlige bevilgningen fra Justis- og politidepartementet i tilknytning til RMIs DNA-arbeid utgjør hoveddelen.

FHI er en nasjonal kompetanseinstitusjon for myndigheter, helsetjeneste, rettsapparat, påtalemyndighet, politikere, media og publikum. FHI skal være en pådriver for å bedre befolkningens helse, livskvalitet og rettssikkerhet. FHI er et forvaltningsorgan under Helse- og omsorgsdepartementet.

3 Interimsstyrets utredning og anbefaling

I 2010 ble RMI lagt som en enhet direkte under styret for UiO, og det ble opprettet et interimsstyre for RMI. Interimsstyret har bl.a. arbeidet for å løse organisasjons-, ledelses- og personalutfordringer ved RMI, samt utredet forslag til fremtidig organisering av RMI. I vurderingene av organisering er det lagt særlig vekt på:

- Virksomhetenes overordnede strategiske innretning.
- I hvilken grad vil RMIs kjernevirksomhet – levering av sakkyndige tjenester – bli ivaretatt med hensyn til kvalitet, effektivitet, leveringsikkerhet, og uavhengighet hos den aktuelle virksomhet.
- I hvilken grad vil RMIs oppgaver innenfor forskning, utvikling og undervisning ivaretas hos vedkommende virksomhet.
- Den aktuelle eiers organisasjons- og ledelsesstruktur.
- Forholdet til oppdragsgivere og samarbeidspartnere.
- Interne forhold ved RMI.

Interimsstyret peker på at deler av RMI vil kunne overføres til Oslo universitetssykehus (OUS), men at virksomhetenes formål og grenseflater ikke tilsier at dette vil være den mest hensiktsmessige løsningen.

Interimsstyret viser til at RMIs virksomhet faller inn under FHIs formål og oppgaver i større grad enn UiO og OUS, og FHI har administrative rutiner og kvalitetssikringssystemer for denne type virksomhet. FHI har et tydelig perspektiv med hensyn til utviklingen av den sakkyndige virksomheten ved RMI, og FHI vil være godt egnet til å ivareta hensynet til effektivitet og leveringssikkerhet. FHI vil også kunne bidra til kompetanseutvikling og at det etableres et større sakkyndig miljø. Behovet for forskning og utdanning kan ivaretas gjennom samarbeid med UiO.

Interimsstyrets og UiOs anbefaling er at RMI overføres til FHI. FHI ser dette som hensiktsmessig, og går inn for en slik overføring.

Interimsstyret har ikke vurdert et samlet statlig institutt for sakkyndighet, som ble foreslått som en del av oppfølging av NOU 2005: 19 *Lov om DNA-register til bruk i strafferettspleien*, men har lagt vekt på at anbefalingene om organisering av RMI ikke skal vanskeliggjøre et videre arbeid.

4 Overføring av Rettsmedisinsk institutt til Nasjonalt folkehelseinstitutt

Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har i tråd med interimsstyrets anbefaling, besluttet at RMI overføres til FHI under forutsetning av at Stortinget gjør nødvendige vedtak på bakgrunn av administrative og økonomiske konsekvenser. Overføringen bør skje så snart som mulig av hensyn til aktiviteten ved institusjonene og behovet for å gjennomføre organisasjonsutviklingsprosesser. Det rettsmedisinske området er av stor betydning for samfunnet og det er avgjørende at prosessen knyttet til overføringen i så liten grad som mulig påvirker aktiviteten.

Justis- og politidepartementet vil i samarbeid med de øvrige berørte departementer foreta en bredere gjennomgang av det rettsakkyndige området, herunder av tilbudet fra sakkyndige miljøer for øvrig. Behovet er primært å sikre strafferettspleien forutsigbarhet for at rettsakkyndige tjenester kan leveres i rett tid og på et tilstrekkelig høyt faglig nivå. Justis- og politidepartementet vil også vurdere om det er behov for ytterligere utredninger av det rettsmedisinske området, jf. Prop. 1 S (2010-2011).

5 Administrative og økonomiske konsekvenser

Det forutsettes at RMI overføres med samme ressursmessige grunnlag som i dag. Utgifter til omstilling foreslås dekket innenfor eksisterende rammer. Budsjettmessige konsekvenser av en eventuell samlokalisering på et senere tidspunkt vil måtte behandles i den ordinære budsjettprosessen.

Det legges til grunn at det i sammenheng med overføringen sikres nødvendig finansiering av behovet for å styrke FHIs administrative ressurser.

UiO og FHI skal sørge for at behovet for forskning og undervisning etter overføringen ivaretas ved å inngå nødvendige avtaler. Videre skal det inngås avtaler om bruk av lokaler og annen infrastruktur.

5.1 RMIs inntekter og bevilgninger

RMI finansieres i all hovedsak av oppdragsinntekter. I 2010 var RMIs ressursgrunnlag om lag 93 mill. kroner, hvorav 75 mill. kroner kommer fra Justis- og politidepartementet. Inntektene fra Jus-

tis- og politidepartementet er knyttet til RMIs DNA-arbeid og er basert på undersøkelse og analyse av om lag 45 000 prøver. Midlene utbetales fra Justis- og politidepartementet til RMI etter faktura. I forbindelse med overføring av RMI til FHI, ser Justis- og politidepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet det som hensiktsmessig at midlene fra Justis- og politidepartementet til DNA-arbeidet gis over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Departementet foreslår derfor å overføre 56,3 mill. kroner fra Justis- og politidepartementets kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten post 01 til FHI i 2011. Som følge av dette, overføres 52,7 mill. kroner til Helse- og omsorgsdepartementets kap. 710, post 01 Nasjonalt folkehelseinstitutt og 3,6 mill. kroner til Arbeidsdepartementets kap. 612 post 01 Tilskudd til Statens pensjonskasse til dekning av pensjonskostnader. Beregningen omfatter forventet aktivitet fra og med annet kvartal i 2011.

RMI utfører alle DNA-analyser i farskapsaker etter barneloven som er rekvirert av det offentlige ved domstoler eller NAV. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet refunderer utgifter dette medfører. I 2010 ble det utført 829 slike farskapsutredninger. I 2011 er det avsatt 6,437 mill. kroner på kap. 841, post 23 til dette arbeidet. Posten er en overslagsbevilgning. Etter overføring av RMI, vil midlene utbetales til FHI kvartalsvis etter faktura på bakgrunn av utførte analyser, avhengig av overføringstidspunktet. Rapportering til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet tilpasses FHI's ordinære rapporteringsrutiner.

For rettsmedisinske undersøkelser betaler oppdragsgiver for hver obduksjon, noe som utgjør en årlig inntekt på 6-7 mill. kroner. Etter overføring til FHI vil slike midler inntektsføres på FHI's inntektskapitler parallelt med at utgiftene til å produsere tjenesten påløper.

Som følge av at RMI går fra å være del av en nettobudsjettert virksomhet til å bli del av en bruttobudsjettert virksomhet, forslås bevilgningen over kap. 710, post 01 og kap. 3710, post 02 økt med 9,8 mill. kroner. Beregningen omfatter forventet aktivitet fra og med annet kvartal i 2011.

I 2010 brukte UiO brukte 2,25 mill. kroner på at ansatte ved RMI ga utdanning ved Det medisinske fakultet. Etter overføringen vil RMI yte slike tjenester basert på avtale, og UiO vil tilsette RMI-ansatte i professor II-stillinger og dekke kostnadene for dette.

RMIs foreløpige regnskap for 2010 viser et overskudd på om lag 11 mill. kroner. Dette skyldes hovedsaklig inntekter fra salg av obduksjonstjenester og annen oppdragsvirksomhet, og departementet går inn for at dette overskuddet overføres fra UiOs virksomhetskapital til FHI. Midlene benyttes til å dekke nødvendige engangskostnader til oppgradering av bl.a. IT-, telefoni-, personal- og økonomisystemer knyttet til overføringen. Som følge av dette foreslås kap. 710, post 01 og kap. 3710, post 02 økt med 11 mill. kroner for 2011.

5.2 Tjenester og lokaler

Oslo universitetssykehus HF (OUS) yter i dag en del tjenester og stiller lokaler vederlagsfritt til disposisjon for RMI. Det vil bli inngått avtaler mellom OUS og FHI om videreføring av vederlagsfri bruk av lokaler. Avtalen skal ha en varighet som sikrer FHI nødvendig forutsigbarhet. Det er viktig at virksomheten har tilstrekkelige ressurser og hensiktsmessige lokaler, og eventuell samlokalisering skal utredes nærmere. Budsjettmessige konsekvenser av en eventuell samlokalisering må behandles i den ordinære budsjettprosessen på et senere tidspunkt.

Videre yter OUS tjenester knyttet til rengjøring, vaktmester-, portør- og -prestetjenester. Departementet forutsetter at FHI og OUS inngår avtaler om videreføring av levering av slike tjenester på lik linje med avtaler om vederlagsfri bruk av lokaler. Tjenestene som RMI til nå har fått fra UiO, skal etter overføringen ytes av FHI. Dette innebærer at FHI vil få økte oppgaver, mens UiO vil få reduserte oppgaver. Endringen vil måtte gjenspeiles i budsjettene for de to institusjonene. Beregnet verdi av tjenestene er 2 mill. kroner i 2011 og forelås flyttet fra kap. 260, post 50 (UiO) til kap. 710, post 01 Nasjonalt folkehelseinstitutt. Beregnet verdi og helårsvirkning fra og med 2012 er 2,75 mill. kroner.

Kunnskapsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om økonomiske og administrative konsekvenser av overføring av Rettsmedisinsk institutt fra Universitetet i Oslo til Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om økonomiske og administrative konsekvenser av overføring av Rettsmedisinsk institutt fra Universitetet i Oslo til Nasjonalt folkehelseinstitutt i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om økonomiske og administrative konsekvenser av overføring av Rettsmedisinsk institutt fra Universitetet i Oslo til Nasjonalt folkehelseinstitutt

I

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440	01	Justis- og politidepartementet, Politidirektoratet – politi- og lennsmannsetaten, <i>kan nyttes under kap. 441 post 01</i> , nedsettes med	56 300 000
710	01	Helse- og omsorgsdepartementet, Nasjonalt folkehelseinstitutt, forhøyes med	75 500 000
612	01	Arbeidsdepartementet, Tilskudd til Statens pensjonskasse, Driftutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	3 600 000
260	50	Universitet og høyskolar, Statlege universitet og høyskolar, nedsettes med	2 000 000

II

Inntekter

Kap.	Post	Formål	Kroner
3710	02	Helse- og omsorgsdepartementet, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Diverse inntekter, forhøyes med	20 800 000

III

Andre fullmakter

Stortinget samtykker til at Universitetet i Oslo kan overføre inntil 11 mill. kroner, knyttet til inntekter fra obduksjoner og annen oppdragsvirksomhet ved Rettsmedisinsk institutt til Nasjonalt folkehelseinstitutt.
